

סקלה וטריה

סכום על דף היום
גיטין כא

א"ר יוסי בר' חנינא אין דברי תורה מתקיימין
אלא במי שמעמיד עצמו ערום עליהן
(שמעתי שיתקיים תורתו) שנאמר
(משלי ח) אני חכמה שכנתי ערמוה (סוטה כא)

לעלוי נשמת
דינה ליבא בת עטל י"ל
עובדיה בן רחל י"ל
תנצב"ה

[משנה]כותבין על הקרן של פרה - ונותן לה את הפרה

בשלמא יד דעבד לא אפשר למקצייה אלא קרן של פרה ליקצייה וליתביה לה!
(תירוצ)אמר קרא וכתב ונתן לה מי שאינו מחוסר אלא כתיבה ונתינה - יצא זה
שמחוסר כתיבה קציצה ונתינה^א

מחלוקת רבי יוסי הגלילי רבנן - אם כותבין על דבר שיש בו רוח חיים ועל

האוכלים:

המחלוקת ביניהם היא איך לדרוש הפסוק הבאה:

כי יקח איש אשה ובעלה והיא אם לא תמצא יתן בעיניו כי מצא בה ערות
דבר וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו

כריתות	ספר כריתות	ספר	וכתב לה	רבי יוסי
דבר הכורת בינו לבניה	בכתיבה מתגרשת ואינה מתגרשת בכסף	כל דבר שאין בו רוח חיים ואינו אוכל	רבות כל דבר	רבי יוסי
לא דרשי	דבר הכורת בינו לבניה	לספירת דברים	בכתיבה מתגרשת ואינה מתגרשת בכסף	רבנן

להלן, הפרטים של כל דרשה:

בכתיבה מתגרשת ואינה מתגרשת בכסף - ס"ד מינא אקיש יציאה להויה מה
הוייה בכסף אף יציאה נמי בכסף קמ"ל
דבר הכורת בינו לבניה - כדתינא הרי זה גיטיך על מנת שלא תשתי יין על מנת
שלא תלכי לבית אביך לעולם אין זה כריתות. עד שלשים יום הרי זה כריתות

מתניתין

אין כותבין במחובר לקרקע. כתבו במחובר תלשו וחתמו ונתנו לה כשר רבי
יהודה פוסל עד שתהא כתיבתו וחימתו בתלוש
ר' יהודה בן בתירא אומר אין כותבין לא על הנייר המחוק ולא על הדיפתרא מפני
שהוא יכול להזדייף וחכמים מכשירין:

גמרא

כתבו על המחובר והאמרת רישא אין כותבין ?

א) א"ר יוחנן והוא ששייר מקום התורף גלוי של שטר מקום האיש והאשה והזמן - ר'
אלעזר היא דאמר עדי מסירה כרתי, וכתב דקרא אכתב הגט ולא אחתימת עדים, וה"ק
אין כותבין טופס שמא יכתוב תורף. כתבו לטופס ותלשו כתבו לתורף ונתנו לה
כשר.

ב) וריש לקיש אמר חתמו שנינו ורבי מאיר היא דאמר עדי חתימה כרתי כתיב

"וכתב" אחתימת עדים שהיא עיקר. ור' מאיר היא והכי קאמר אין כותבין תורף גזירה

שמה יחתום כתבו לתורף ואע"פ שנכתב כולו במחובר תלשו חתמו ונתנו לה כשר

גט על ציץ נקוב ועל עלה של ציץ

^א [חי' הר"ן] ולענין הלכה ק"ל כרובא אע"ג דאתקיף עליה אביי דכיון דחצר איתרביא מידה כל
חצר איתורביא ואפילו חצר דמדעתה איתא בעל כרחא ליתא.

^ב תוספות ד"ה יצא זה שמחוסר כתיבה קציצה כו'. פי' רבינו שמואל דוקא בבעלי חיים או
במחובר לקרקע שעוקר דבר מגידולו חשיב מחוסר קציצה ותדע דבסמוך אפילו אביי ורבה
כשכתבו על עלה של עציץ נקוב דרבא גזר שמא יקטום אבל כשאינו נקוב משמע אפי' יקטום
כשר וכן פירש הרב רבי שמעיה בפירושו ואם כתב גט בקלף גדול ואח"כ חתכו לפי זה כשר
ומעשה היה בימי ה"ר יצחק ברבי מנחם ופסלו ונחלקו עליו גדולי הדור ובה"ג פוסל וכן ר"ת
היה מחמיר ועוד אור"י דמסתבר דאין האשה קונה את הגט שכתוב על עלה של עציץ נקוב
במשיכת העציץ או בהגבתו כל זמן שלא פסקה יניקת העלה - דאכתי חשיבי מחוברין בשעת
משיכה - והא דמכשיר אביי משום דשקיל ליה ויהיב לה היינו דהניחתו במקום שפוסקת יניקת
העציץ. ור"י מיייתי ראייה לפי' ר"ת דחשיב בפ' כסוי הדם (חולין דף פט.) [לגבי לכסות דם בעפר
פרה של עיר הנידחת, שאינו בכלל האיסור הנאה] עפר עיר הנדחת מחוסר תלישה קביצה
ושריפה ויותר נחשב מחובר גט בקלף גדול מחיבור עפר עיר הנדחת. והא דלא חשיב לקורה
הנעוצה בארץ מחוסר תלישה בפ' נגמר הדיו (סנהדרין דף מו:)[לדין שצריך לקבור העץ שנתלה
ביחד] משום דלא חשיב חיבור לקרקע כולי האי ולר"ת דוקא נחתך מקלף גדול חשיב מחוסר
קציצה אבל חותך מן הגט דבר מועט כמו שעושין לייפותו לא חשיב בהכי מחוסר קציצה:

ת"ש אף הוא רבי יהודה בן בבא העיד על כפר קטן שהיה בצד ירושלים והיה
בו זקן אחד והיה מלוה לכל בני הכפר וכותב בכתב ידו ואחרים חותמים ובא
מעשה לפני חכמים והכשירוהו אע"פ דבעינא ספר מקנה שהמוכר צריך לכתוב את
השטר שדי מכורה לך - משום דאמרין אקנויי מקנה להו.
(דחיה) דיילמא זקן שאני דיידע לאקנויי

מביאים ראייה מהכא ערב היוצא לאחר חיתום שטרות כתב הערב כתב ידו ואני ערב
גובה מנכסים בני חורין אלמא כל אדם נמי מקנה, דהא כשחתם בו הערב לאחר זמן, כבר
היה מסור למלוה, והיאך נכסי הערב הזה משתעבדים בו, והא בעינן ספר מקנה אי לאו דאקנייה
ניהליה מלוה לערב וחתם
(דחיה) דלמא גברא שאני דיידע לאקנויי

(מסקנה) אשה כותבת את גיטה מקניא ליה לבעל והאיש כותב את שוברו פרעון
הכתובה שפרע ומקנהו לאשה שאין קיום הגט אלא בחותמיו. [ידעה לאקנויי]

רבא אמר שני דינים לגבי אישה שקונה את גיטה ומתנתה כאחד ומתגרשת:
(1) כתב לה גט ונתנו ביד עבדו וכתב לה שטר מתנה עליו קנאתהו
ומתגרשת בו - שהוא כחצרה ומיירי בכפות^ט הא בלא"ה, אפילו עומד, הרי זה חצר
מהלכת היא וחצר מהלכת לא קנה
(2) כתב לה גט ונתנו בחצרו וכתב לה שטר מתנה עליו קנאתהו
ומתגרשת בו
וצריכא:

דאי אשמעינן (1) עבד - אבל חצר ליגזר משום חצרה הבאה לאחר מאכן כגון נתן
לה גט בחצר חבירו, והלך בעל חצר ומכר לה את החצר, והא אינה מגורשת, דמאן מגרש לה,
דכשנתן הבעל הגט בחצר לא שלה היתה.
אי אשמעינן (2) חצר - אבל עבד ליגזר כפות אטו שאינו כפות קמ"ל

אביי הקשה עליו מכדי חצר מהיכא איתרבי מידה - מה ידה דאיתא בין מדעתה
ובין בעל כורחה אף חצרה: והא מתנה מדעתה איתא, בעל כורחה ליתא!
אין להקשות לאביי משליחות לקבלה, דמדעתה איתא בעל כורחה ליתא וקא הוי
שליח לקבלה משום

(1) שליחות לאו מידה איתרבי אלא מושלח ושלחה איתרבי
(2) אב"א שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה שכן אב מקבל גט לבתו קטנה
בעל כורחה^פ - למסקנה זה מחלוקת רבא ואביי אם מועיל או לא.^{פא}

^ט תוספות ד"ה והילכתא בכפות. כפות וישן בעינן כדמשמע לקמן בהזרוק (דף עח.) דאמר כתב
לה גט ונתנו ביד עבדה ישן ומשמרתו הרי זה גט ניעור אינו גט דהויא חצר המשמרתת שלא
לדעתה ופריך ביטן אמאי הוי גט חצר מהלכת היא וכ"ת ישן שאני והאמר רבא כל שאילו מהלך
לא קנה עומד ויושב לא קנה והילכתא בכפות ופי' בקונטרס בההיא קאמר רבא דניעור אינו גט
וכן פסקו הלכות גדולות. וליכא למימר רבא לא איירי בכפות דא"כ אמאי קאמר רבא ניעור אינו
גט דהוי חצר המשמרתת שלא מדעתה אפילו הוי משמרת לדעתה כגון שידיו כפותות בחבל
ואוחזתו בידה לא הוי גט דחצר מהלכת היא דומיא דקלתה [זרק גיטה לתוך קלתה שמתגרשת]
דאי לאו דקאמר התם בפ"ק דב"מ (דף ט:)[נפל דגים לתוך ספינה, שקנה מדין חצר] דמינח
נייח ואיהי דקא מסגיאת תותא, לא הוי גט אע"ג דמשמרתת לדעתה.
^פ תוספות ד"ה שכן אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה. ואפי' בעל כרחו של אב מתגרשת
כשנתן לו בעל כרחו כדמוכח בפ"ב דקדושין (דף מד.) [למ"ד קידושין רק אביה מקבל, אבל
גירושין בין היא ובין אביה] - והטעם הוא: קדושין דמדעת אביה ולא היא גירושין דבע"כ בין
היא בין אביה פירוש כיון דבעל כרחו של אב מתגרשת יכולה היא לקבל כמוהו וכן פירש שם
בקונטרס ועוד אמרין התם נערה מהו שתעשה שליח לקבל גיטה מיד בעלה: כיד אביה דמיא
[מה אב יכול למנות שליח אף היא] או כחצר אביה דמיא [ואינה יכולה למנות שליח] משמע
דע"י חצר אביה מתגרשת שלא מדעתו כמו שהיא מקבלת שלא מדעתו אפילו אם כחצר אביה
דמיא